

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorunun T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Ömer ÇELİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla arz ederim. 27.11.2013

Ayşe Eser DANIŞOĞLU
CHP İstanbul Milletvekili

Bakanlığınızın Gezi eylemlerine katılıp destek verdiği gerekçesiyle bazı özel tiyatrolara yardımı kestiği bilinmektedir. Bunun yanı sıra, kamuoyuna yansıdığı şekliyle Bakanlık yardım yaptığı özel tiyatrolara “Özel Tiyatroları Destekleme Yardımları Protokolü” Madde 14 çerçevesinde sahnelenecek oyunların “genel ahlak kurallarına uygun olması” zorunluluğu getirmiştir.

İnsanın hangi düşünce ve eylemlerinin ahlaka uygun olduğu ya da olmadığı konusu, insanlığın düşünmeye başlamasından bugüne tartışılan bir olgudur. Ahlak konusunda farklı yaklaşımlar bulunmakta; ahlak olgusu kişilere, toplumlara ve zamana göre değişkenlik göstermektedir.

Ortak yaşamın bir süreci ve sonucu olarak ortaya çıkan ahlak kuralları şüphesiz sosyal hayatın içinde önemli bir yer edinmiştir. Ancak toplumun manevi yönüne ilişkin olan ahlak, toplumdan topluma değişen bir olgudur, hatta aynı toplumun üyeleri arasında bile farklı ahlak anlayışları olabilmektedir. Böylesine tartışmalı bir konuyu ölçüt olarak kullanacak irade; hak ve özgürlükleri keyfi bir biçimde sınırlama gücünü de kendinde bulundurabilir. Devletler, toplumsal düzeni korumak amacıyla eşitlik ve adalet adına yazılı hukuk kuralları oluşturmuşlardır.

Demokrasi, çoğunluğun değerlerinin rejimi olmadığına göre, ahlaki ve toplumsal değerler öne sürülerek temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması ve bunun çoğunluğun hakkı olarak sunulması kabul edilemez.

Sanat ve sanatçının evrensel ve özgür olması için toplumsal değerler ile sınırlandırılmaması ve ahlakla ilişkilendirilmemesi gerekir. Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından özel tiyatrolara gönderilen “Özel Tiyatroları Destekleme Yardımları Protokolü”nün 14. Maddesine göre sahnelenecek oyunların “genel ahlak kurallarına uygun” olması gerekliliği konusu basında yer almıştır. Burada “genel ahlak kurallarına uygun” oyun tanımlaması ile kastedilen nedir?

35318

2. Genel ahlakın kıstasları nelerdir? Bakanlığınıza göre genel ahlak evrensel midir, ulusal mıdır yoksa coğrafi midir? Sınırları nerede başlayıp ve nerede bitmektedir?
3. Ahlak kuralları, insan temel hak ve özgürlüklerini sınırlayabilir mi? Genel ahlak kuralları ile genel hukuk kuralları çatıştığı zaman Bakanlığınızca hangi kurallar uygulanacaktır?